

Представените по-горе данни, илюстриратъ България като страна съ земедѣлско стопанство. Почти $\frac{3}{4}$ отъ нейния вносъ се състои отъ фабрични произведения, а само $\frac{1}{4}$ отъ сирови и полуобработени материали, храни и питиета. Износът й, напротивъ, обхваща почти изцѣло произведенията на нейното земедѣлско и скотовъдно стопанство.

I. Вносъ

1. Фабрични произведения. При вноса най-голѣмата група е тази на фабричните произведения. Голѣмото развитие на тая група се дължи на това, че България е още твърде назадъ въ своето индустритално рагавитие. По стойност, групата презъ 1931 г. съставлява 74·5% отъ стойността на цѣлия вносъ. Въ сравнение съ 1930 г., тя отбелязва слабо увеличение: по количество — съ 9,019 тона (8·8%), и по стойност — съ 294·3 мил. лева (9·2%).

Първо място въ тая група заема *произведенията на текстилната индустрия*. Тѣ вълизатъ на общата стойност 1,172·3 мил. лв. и, въ сравнение съ 1930 г., показватъ едно увеличение отъ 194·8 мил. лв. или 19·9%. Между текстилните произведения най-силно изпъква вносът на памучни прежди (574·6 мил. лв.) за домашни платна, памучни платове за облѣкло (222·6 м. л.) и вълнени прежди за нуждите на мястната индустрия (165·5 м. л.).

Следъ текстилните артикули по значение и стойност следватъ *металните фабрични произведения*. Тѣхната стойност вълизала на 710·1 мил. лв. и, въ сравнение съ 1930 год., отбелязва увеличение 128·7 м. л. или 22·1%. Измежду металните произведения първо място заематъ различните фабрични изделия отъ желѣзо, чугунъ и стомана на общата стойност 643·2 м. л. и издѣлията отъ медь и месингъ на сума 56·7 мил. лв.

Трето място между фабричните произведения заематъ разните видове *машини (двигатели, индустритални и земедѣлски)* на общата стойност 594·9 м. л. Въ сравнение съ 1930 г. вносът на машини е увеличенъ по стойност само съ 36·5 м. л. (6·5%), поради застоя въ индустрията, вследствие на общата стопанска криза. При вноса на машини трѣбва да отбележимъ вноса на локомотиви и тенери 177·3 мил. лв.), машини и машинни части за текстилна индустрия (71·6 м. л.), машини и апарати електрически (52·9 м. л.), машини двигатели (52·4 м. л.), земедѣлски машини за 38·5 м. л. и др. Въ общата група фабрични издѣлия второ място заематъ артикулите на хартиената индустрия (177·7 м. л.), на керамичната и стѣкларската (76·1 м. л.), на кожарската (35·4 м. л.) и др.

2. Сирови и полуобработени материали. Втората голѣма група при вноса е тази на *сировите и полуобработени материали*. Вносът на тая група презъ 1931 година достига 153,351 тона на общата стойност 981·9 мил. лв. и участвува въ стойността на цѣлия вносъ съ 21%. Следствие на намалената кон-

сомация и намаления темпъ на индустриталното производство, вносятъ на сирови и полуобработени материали презъ 1931 год. отбелязва чувствително намаление: въ сравнение съ 1931 год., тонажът е спадналъ съ 28,462 т. (15·6%), а стойността е намалѣла съ 154·4 м. л. или 13·6%.

И въ тая група на вноса първото място е заето отъ *текстилните сирови и полуобработени материали*, общата стойност на които вълизала на 279·5 м. л. Вносът на тия материали е предназначенъ предимно за нуждите на мястната текстилна индустрия и се състои главно отъ вносъ на памукъ (сировъ и влаженъ), вата и памучни отпадъци за 115·3 м. л., вълна всѣкакъвъ видъ за 160·2 м. л. и др.

Въ сѫщата група — сирови и полуобработени материали — второ място заема вносът на *метали въ сирово и полуобработено състояние* на общата стойност 190·4 мил. лв., който вносъ, въ сравнение съ 1930 г., е увеличенъ само съ 1·2 м. л. При този вносъ най-силно изпъква вносът на желѣзо, чугунъ и стомана — 114·3 м. л., медь — 38·7 м. л. и калай — 13·9 м. л. Следъ металните сирови и полуобработени материали следва вносът на дървенъ материал на стойност 67·4 м. л. т. е. съ 84 м. л. (55·5%) въ по-малко отъ 1930 г., което се обяснява съ застоя въ строителното дѣло, поради стопанска криза.

3. Храни и питиета. Следъ групата сирови и полуобработени материали идва групата *храни и питиета*. Тя участвува въ стойността на вноса само съ 4·4 процента, понеже България като земедѣлска страна, не чувствува почти никаква нужда отъ вносъ на храни и питиета. Въ сравнение съ предходната година, отбелязаниятъ вносъ отъ 30,365 тона за 204·3 м. л. е намалѣлъ по количество съ 2510 т. (7·6%), и по стойност — съ 63·3 м. л. (23·6%). Той се състои отъ храни, които или не могатъ да се произведатъ въ страната, или се произвеждатъ въ недостатъчно количество: масла (51·7 м. л.), риби (32·5 м. л.) соль (24 м. л.), плодове, (22·4 м. л.), кафе (18·4 м. л.), какао сирово и какаово масло (12·7 м. л.) и др.

Останалите 2 групи на вноса ще отминемъ безъ специално разглеждане, понеже сѫ съвсемъ незначителни и безъ особено значение за консумацията и народното стопанство.

И тъй, горните данни показватъ, че вносът отъ чужбина има за цель да задоволи, отъ една страна, нуждите на консумацията, главно относно облѣклото и отчасти прехраната, а отъ друга — да снабди страната съ материали, инструменти и машини, които сѫ необходими за модернизиранието и рационализирането на народното стопанство. Тази своя задача вносът презъ 1931 г. не можа да постигне въ желания размѣръ поради много причини, главната отъ които е тази, че страната не разполага съ достатъчно чужда валюта; поради обезценяването на земедѣлските произведения, които състаяватъ главния обектъ на българския износъ за чужбина.